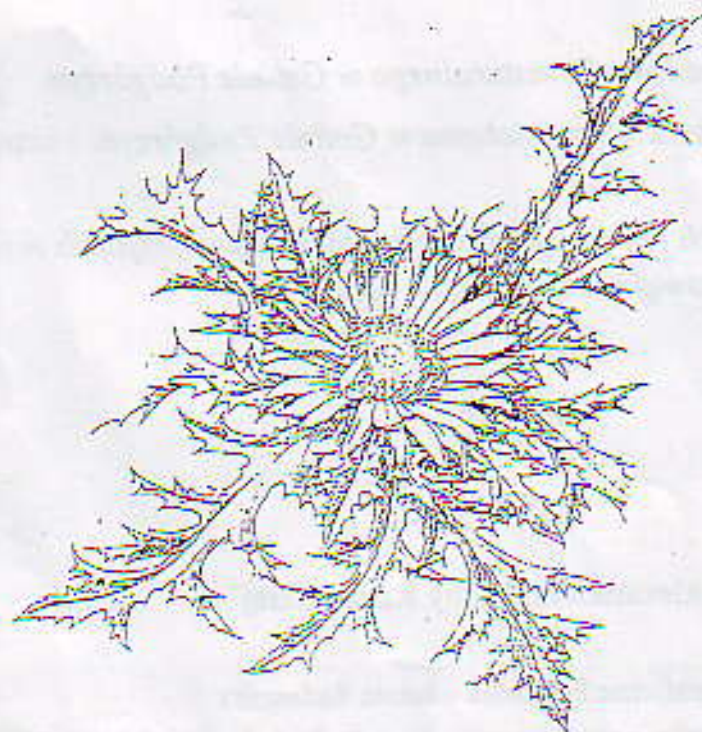

Program ochrony środowiska

EKOLOGICZNA GMINA PODGÓRZYN

czerwiec 2000

Spis treści:

1. Wprowadzenie
2. Struktura celów
3. Plan operacyjny
4. Zarządzanie programem

Załączniki:

1. *Raport o stanie środowiska naturalnego w Gminie Podgórzyn.*
2. *Mapa : Gospodarka wodno-ściekowa w Gminie Podgórzyn - stan obecny i projektowany.*
3. *Wykaz planowanych i programowanych zadań inwestycyjnych w ramach gospodarki wodno-ściekowej w latach 2000 - 2010.*

★ ★ ★

Praca zespołowa pod kierunkiem Janiny Radomskiej

Redakcja i opracowanie graficzne Programu - Janina Radomska

Raport o stanie środowiska naturalnego w Gminie Podgórzyn - Jolanta Hapanionek, Janina Radomska

Mapa : Gospodarka wodno-ściekowa w Gminie Podgórzyn - stan obecny i projektowany - Elżbieta Kurniak, Elżbieta Nieckula.

Wykaz planowanych i programowanych zadań inwestycyjnych w ramach gospodarki wodno-ściekowej w latach 2000 - 2010 - Elżbieta Nieckula

Wprowadzenie

Problemom ochrony środowiska nadano w kraju najwyższą rangę, upowszechniając zasadę systemowego podejścia przy ich rozwiązywaniu, a więc stosowanie koncepcji zrównoważonego rozwoju - koncepcji uznanej za podstawową dla rozwoju ludzkości, nakazującej traktować środowisko na równi ze sferą ekonomiczną i społeczną.

W przekonaniu do słuszności zintegrowanych i harmonijnych działań, opracowano w Gminie Podgórzyn podstawę dla ich urzeczywistnienia - strategię rozwoju. Ten zasadniczy dla realizacji długookresowej polityki lokalnej dokument bazuje mianowicie na założeniu przyporządkowania potrzeb i aspiracji wspólnoty do możliwości jakie daje środowisko, które winno służyć także przyszłym pokoleniom. Teza ta znajduje swoje rozwinięcie tak przy sformułowaniu wizji, jak i wyznaczenia celów głównych i operacyjnych rozwoju Gminy Podgórzyn..

Wyłania się z nich m.in. koncepcja ochrony środowiska, na której - ze względu na zbyt ogólny charakter - nie mogliśmy poprzestać. Jakość środowiska naturalnego jest mianowicie szczególnie dla Gminy Podgórzyn wartością, niewątpliwie przede wszystkim ze względu na zdrowie mieszkańców, ale także z uwagi na potrzebę rozsądnego i umiejętnego wykorzystania występujących tutaj wybitnych walorów przyrodniczych w sposób sprzyjający rozwijaniu wiodącej funkcji gospodarczej - turystyki.

Kierowane tymi przesłankami władze samorządowe, dla zapewnienia wyższej spójności i skuteczności działania w sferze ekologicznej postanowiły opracować program ochrony środowiska, stanowiący branżowy dokument planistyczny, a jednocześnie rozwinięcie i uszczegółowienie zapisów „Strategii rozwoju Gminy Podgórzyn” w formie aneksu. Spełniając wymogi efektywnego zarządzania, wypełniono także ustawowy obowiązek posiadania przez gminę „programu zrównoważonego rozwoju ochrony środowiska”.

Kierunki samorządowej polityki ekologicznej zostały określone podczas prac warsztatowych (maj 2000 r.), w których uczestniczyli reprezentanci (lista - załącznik 1):

- wspólnoty w osobach radnych, sołtysów, przewodniczących rad sołeckich
- instytucji posiadających kompetencje w zakresie ochrony środowiska
- większych miejscowych zakładów pracy
- Urzędu Gminy i jej jednostek organizacyjnych (ZUK, szkoły, przedszkola).

Skorzystano więc z metody wypracowania programu w sposób aktywny, partnerski, angażujący przedstawicieli różnych środowisk zawodowych i społecznych (czyli określonych wartości, potrzeb i interesów), wspomaganym udziałem ekspertów w poszczególnych specjalnościach. W ten sposób nastąpiło połączenie wiedzy merytorycznej osób z zewnątrz, bezstronnych, bez bagażu emocjonalnego z punktem widzenia i praktycznymi doświadczeniami tzw. liderów lokalnych - osób z wewnętrznych struktur, którzy żyją i pracują w gminie, a więc dobrze znają uwarunkowania i proponują trafne rozwiązania.

Struktura celów

Przy zastosowaniu techniki wizualnej przeprowadzono szeroką dyskusję, poprzedzoną przedstawieniem raportu o obecnym stanie środowiska (w załączeniu). Analizując najważniejsze problemy, charakterystyczne dla wszystkich elementów lokalnego ekosystemu, wyprowadzono z nich (osiągając konsensus) pożądane i realne cele, którym z kolei przyporządkowano konieczne i przydatne działania.

Cel główny (cel programu):

**ŚRODOWISKO NATURALNE
ODNOWIONE I SKUTECZNIE CHRONIONE**

Cele szczegółowe:

1. Niższa emisja spalin do powietrza.
2. Kompleksowo uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa.
3. Funkcjonowanie systemu skojarzonej gospodarki odpadami.
4. Skuteczna ochrona obiektów i obszarów cennych przyrodniczo.
5. Ograniczana zabudowa naturalnych korytarzy ekologicznych.
6. Dobry stan dróg leśnych o znaczeniu turystycznym.
7. Powszechna dbałość o estetykę i czystość gospodarstw domowych, miejsc i obiektów użyteczności publicznej oraz usługowych.
8. Nieużytki rolne nie szpecące krajobrazu.
9. Wyższa świadomość ekologiczna mieszkańców.

★ ★ ★

1. NIŻSZA EMISJA SPALIN DO POWIETRZA

- 1.1. Propagowanie wśród mieszkańców i podmiotów gospodarczych systemów ekologicznego ogrzewania (informacje, prelekcje, stosowanie zachęt).
- 1.2. Zainstalowanie systemów ekologicznego ogrzewania we wszystkich komunalnych obiektach użyteczności publicznej.
- 1.3. Współdziałanie z Zakładem Gazowniczym w zakresie rozwoju gazyfikacji.
- 1.4. Podejmowanie starań o realizację obejścia Miłkowa.
- 1.5. Ograniczanie ruchu pojazdów silnikowych na obszarach cennych przyrodniczo.
- 1.6. Spowodowanie stosowania na szerszą skalę ekranów izolacyjnych (w miejscach natężonego ruchu kołowego i największego zapylenia).

2. KOMPLEKSOWO UPORZĄDKOWANA GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

- 2.1. Inwentaryzacja ujęć wody pitnej i ich prawne uregulowanie.
- 2.2. Modernizacja wyeksploatowanej sieci i urządzeń wodnych.
- 2.3. Wyeliminowanie odcinków sieci wodociągowej wykonanej z azbestu.
- 2.4. Realizacja inwestycji wodno-ściekowych (wykaz zadań - załącznik).
- 2.5. Podejmowanie przedsięwzięć międzygminnych uzasadnionych ekologicznie i ekonomicznie.
- 2.6. Oczyszczenie koryt strumieni i potoków.
- 2.7. Przeciwdziałanie nadmiernemu zanieczyszczeniu wód powierzchniowych ściekami komunalnymi i przemysłowymi (przeгляд stanu technicznego urządzeń i sposobu odprowadzania ścieków z gospodarstw domowych i zakładów pracy).

3. FUNKCJONOWANIE SYSTEMU SKOJARZONEJ GOSPODARKI ODPADAMI

- 3.1. Uzupełnienie sprzętu i urządzeń komunalnych służących selektywnej zbiórce i wywożeniu odpadów komunalnych.
- 3.2. Wyegzekwowanie od wszystkich podmiotów gospodarczych obowiązku prawidłowego składowania odpadów i ich wywozu.
- 3.3. Dostosowanie zbiórki odpadów komunalnych do technologii stosowanej na wysypisku ZGK Ściegny-Kostrzyca.
- 3.4. Zorganizowanie selekcji odpadów, w tym niebezpiecznych i zagospodarowania odzyskanych surowców wtórnych - współdziałanie ze starostwem powiatowym.
- 3.5. Upowszechnianie form kompostowania mas zielonych i innych odpadów organicznych.
- 3.6. Likwidowanie dzikich wysypisk śmieci
  - wzywanie właścicieli nieruchomości do oczyszczenia miejsc nielegalnego składowania odpadów
  - stosowanie przeszkód uniemożliwiających wjazd na miejsca zaśmiecanie (szlabany, rowy, głazy)
  - zwiększenie ilości dużych pojemników komunalnych stosownie do występujących potrzeb
  - stosowanie restrykcyjnych kar wobec dopuszczających się zaśmiecania
  - współdziałanie z sąsiednimi gminami w celu likwidacji dzikich wysypisk.

4. SKUTECZNA OCHRONA OBIEKTÓW I OBSZARÓW CENNYCH PRZYRODNICZO

- 4.1. Wytypowanie obiektów i obszarów cennych przyrodniczo (m.in. arboretum w Przesiece)
- 4.2. Wdrożenie projektu „Szkolne ostoje przyrody” - powierzenie każdej placówce oświatowej obiektów i obszaru do opieki.
- 4.3. Utworzenie przyrodniczych ścieżek dydaktycznych.
- 4.4. Wykorzystanie kategorii użytków ekologicznych.

5. OGRANICZANA ZABUDOWA NATURALNYCH KORYTARZY EKOLOGICZNYCH

- 5.1. Ustalenie przebiegu korytarzy i ich uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego.
- 5.2. Opracowanie zasad przestrzennego zagospodarowania korytarzy i ich wdrażanie na etapie wydawania decyzji administracyjnych o warunkach zabudowy i zagospodarowania nieruchomości.

6. DOBRY STAN DRÓG LEŚNYCH O ZNACZENIU TURYSTYCZNYM.

- 6.1. Ustalenie stanu technicznego i wyposażenia w infrastrukturę turystyczną wybranych dróg leśnych.
- 6.2. Opracowanie planu niezbędnych prac naprawczych oraz przedsięwzięć w zakresie turystycznym.
- 6.3. Współdziałanie z Nadleśnictwem „Śnieżka” w Kowarach (ochrona gruntów leśnych) i Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa dla poprawy stanu wytypowanych dróg leśnych.

7. POWSZECHNA DBAŁOŚĆ O CZYSTOŚĆ I ESTETYKĘ GOSPODARSTW DOMOWYCH, MIEJSC I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ORAZ USŁUGOWYCH.

- 7.1. Opracowanie i przestrzeganie regulaminu czystości i porządku w Gminie Podgórzyn.
- 7.2. Oddziaływanie na właścicieli i użytkowników nieruchomości w celu utrzymywania czystości porządku i podnoszenia estetyki (publikacje w gazecie lokalnej, konkursy, upomnienia i wezwania).
- 7.3. Organizowanie prac porządkowych na nieruchomościach komunalnych (np. z udziałem osób odpracowujących wyroki sądowe i przy zaangażowaniu rad sołeckich.).
- 7.4. Uruchomienie sponsoringu rzeczowego dla estetycznego zagospodarowania skwerów.

8. NIEUŻYTKI ROLNE NIE SZPECĄCE KRAJOBRAZU

- 8.1. Oddziaływanie na właścicieli zaniedbanych nieruchomości rolnych w celu poprawy wyglądu ich działek.

9. WYŻSZA ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW

- 9.1. Rozpowszechnianie i wspomaganie idei ekoespołów w szkołach.
- 9.2. Organizowanie akcji i konkursów proekologicznych.
- 9.3. Wykorzystywanie wiedzy i doświadczeń organizacji pozarządowych w pracy z mieszkańcami.
- 9.4. Promowanie pozytywnych przykładów ekologicznego działania.
- 9.5. Włączanie problemów ekologicznych do spotkań z mieszkańcami i do programów imprez kulturalno-rekreacyjnych.
- 9.6. Prowadzenie stałej kolumny „abc ekologii” w lokalnej Gazecie Podgórzyńskiej.

Po zakończeniu analizy celów, uznano że w warunkach Gminy Podgórzyn priorytetowym blokiem strategicznym jest zdecydowanie gospodarka wodno-ściekowa - jej uporządkowanie i prawidłowy rozwój.

★ ★ ★

Zapis graficzny wyżej zapisanej analizy celów (załączony schemat) przedstawia strukturę logiczną programu, wskazując na podstawowe kierunki odnowy i ochrony środowiska.